

Reading Exercises from J. W. Roberts'

A Grammar of the Greek New Testament for Beginners

For Listening Comprehension and Sight Reading Practice

Lesson 1: Conjugation of ω-verbs: Present Indicative Active

Ίησοῦς θέλει σώζειν. Ἰησοῦς λέγει· ἐγὼ δὲ ἀκούω. ἀκούεις, οὐ δὲ γινώσκεις. Θέλω γινώσκειν. ἀκούουσι καὶ γινώσκουσι. ἀκούμεν καὶ βλέπομεν. βλέπει, οὐ δὲ γινώσκει. οὐ θέλει ἀκούειν. ἀκούετε καὶ λαμβάνετε; Θέλομεν γινώσκειν καὶ λαμβάνειν. Ἰησοῦς σώζει. οὐκ ἀκούει καὶ λαμβάνει.

Lesson 2: Declension of η-Nouns

διδάσκομεν τὰς γραφὰς ἐν τῇ γῇ. Ἰησοῦς διδάσκει τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγαθῆς ζωῆς ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούουσι καὶ εὑρίσκουσι εἰρήνην. λέγει εἰρήνην τῇ ψυχῇ. γράφει τὴν ἐντολὴν ἐν ταῖς γραφαῖς. γινώσκετε τὴν ἀγαθὴν φωνὴν; σὺ γινώσκεις τὰς ἐντολὰς καὶ ἔχεις ζωήν.

Lesson 3, α Stem of the First Declension

Ίησοῦς ἔχει ἀγάπην τῇ ἐκκλησίᾳ. ἡ ἐκκλησία γινώσκει τὴν ἀλήθειαν καὶ ἔχει χαράν. Ἰησοῦς σώζει τὴν βασιλείαν. λέγομεν τὴν ἀλήθειαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οὐ δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ. γινώσκετε τὴν ἐντολὴν καὶ ἡ ἐντολὴ λύει ἀμαρτίας. Ἰησοῦς λέγει ἐν παραβολαῖς ἐν ταῖς συναγωγαῖς. ἡ ἀγαθὴ ζωὴ ἄγει εἰρήνην καὶ ἔξουσίαν ταῖς καρδίαις ἐν τῇ πονηρᾷ ἡμέρᾳ.

Lesson 4: Prepositions

καὶ Ἰησοῦς μετὰ χαρᾶς ἀναβαίνει πρὸς τὴν θάλασσαν. καὶ οἱ ἀπὸ Γαλιλαίας οἱ ἀπὸ Ἰουδαίας καὶ ἐκ Ἱεροσολύμων καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, βαίνουσι πρὸς Ἰησοῦν. Ἰησοῦς σώζει τὰς ἀσθενίας. μετὰ δὲ ἡμέραν βαίνει εἰς κωμὴν καὶ οἱ ἐκ συναγωγῆς εὑρίσκουσιν Ἰησοῦν ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἄγουσιν Ἰησοῦν εἰς τὴν συναγωγὴν.

Lesson 5: Contract (εω) Verbs

ἡ ἐκκλησία μαρτυρεῖ τῇ ἀλήθειᾳ. Ἰησοῦς φιλεῖ καὶ τηρεῖ τὴν ἐκκλησίαν ἀλλὰ μισεῖ τὴν ἀμαρτίαν. ταῖς καρδίαις διακονοῦμεν τῇ βασιλείᾳ. Ἰησοῦς ἐλεεῖ τὴν ἐκκλησίαν ὥστε τὴν ἐκκλησίαν μετανοεῖν. Ἰησοῦς παρακαλεῖ τὴν ἐκκλησίαν οὐ περιπατεῖν ἐν ἀμαρτίᾳ ἀλλὰ ποεῖν τὰς ἐντολάς. αἱ ἀγαθαὶ ψυχαὶ αἰτοῦσι καὶ ζητοῦσι τὰς γραφὰς. νοοῦμεν τὴν ἀλήθειαν ὥστε λαλεῖν τὰς ἐντολάς.

Lesson 6: A Declension of α-Stems (Concluded) – Masculines in ης and ας

Ίωάννης ὁ βαπτιστής ἐστιν προφήτης. διδάσκει περὶ τῆς βασιλείας. Ἡρώδης ὁ τετράρχης κρατεῖ τὸν Ἰωάννην διὰ Ἡρώδιαδα. Ἡρώδης ποιεῖ δεῖπνον τοῖς πολίταις αἰτοῦσι τὴν κεφαλὴν τοῦ βαπτιστοῦ. Ἡρώδης ἀποστέλλει στρατιώτην ἄγειν τὴν κεφαλὴν. Οἱ μαθηταὶ ἀκούσουν καὶ ἀπαγγέλλουσι τῷ Ἰησοῦ.

Lesson 7: The Passive Voice – Present Indicative Passive

οἱ δώδεκα μαθηταὶ ἀποστέλλονται ὑπὸ Ἰησοῦ ἀπαγγέλλειν τὰς ἐπαγγελίας. ἔχουσι ἔξουσίαν ἐκβάλλειν δαιμόνια. ἄγονται εἰς τὰς συναγωγὰς. ἀπαγγέλλουσι ὅτι ἡ βασιλεία ἐγγίζει. πολλὰ δαιμόνια ἐκβάλλονται καὶ ἡ βασιλεία κηρύσσεται. οἱ μαμπηταὶ ὑποστρέφουσι χαρᾶ ὅτι ἔχουσι ἔξουσίαν ἐκβάλλειν δαιμόνια. πολλοὶ ἀκολουθοῦσι Ἰησοῦν καὶ ἡ ἀλήθεια δοξάζεται.

Lesson 8: The Middle Voice – Present Indicative Middle

Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ καταβαίνουσιν εἰς Καφαρναούμ. ἀπολύονται πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας. Ἰησοῦς ἐκλέγει τοὺς μαθητάς. παύεται λαλεῖν πλὴν ἐν παραβολαῖς. παραλαμβάνει δόξαν ὅτι διδάσκει ἐν τῇ συναγωγῇ. περιπατεῖ ἐν ταῖς κωμαῖς καὶ ἐκβάλλει δαιμόνια καὶ θεραπεύει. Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς ὅτι μέλλει ἀποθνήσκειν. οὐκ νοοῦσιν ὅτι ἐγείρει πάλιν ἐν τρίτῃ ἡμέρᾳ ὥστε τὴν ἐκκλησίαν παραλαμβάνειν σωτηρίαν.

Lesson 9: Second (-ο-) Declension – Nouns in -ος

ὁ θεὸς ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους τῶν οὐρανῶν ἀπαγγέλλειν ὅτι ὁ υἱὸς γεννᾶται εἰς τὸν κόσμον. ὁ υἱός ἐστιν ὁ χριστός, ὁ κύριος. ὁ υἱός ἐστιν ὁ λόγος. ὁ λόγος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεὸν καὶ ἦν θεός. ὁ υἱὸς σώζει τὰς νόσους τῶν ἀνθρώπων. καλεῖ τοὺς ἀδελφοὺς φίλους. Νικόδημος λέγει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν διδάσκαλος ἀπὸ θεοῦ. Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἐτοιμάζει ἐν τῇ ἐρήμῳ τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου.

Lesson 10: Second Declension – Neuter Stems in -ο-; οω Verbs

ὁ υἱὸς ἔχει δῶρον τοῖς τέκνοις τοῦ ἀνθρώπου. ὁ Χριστὸς ποιεῖ σημεῖον ἐν τῷ σαββάτῳ. Θεραπεύει τὰ παιδία καὶ λέγει τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐν παραβολαῖς ἐκ πλοίου. πληροῖ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ὁ ὄχλος ἐσθίει τὸν ἄρτον. ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ θαλάσσης καὶ ἐκβάλλει τὰ πρόβατα ἐκ τοῦ ιεροῦ. καὶ ἐκβάλλει τὰ ἀρνία. οἱ Φαρισαῖοι αἴτοῦσι σημεῖον. ὁ Ἰησοῦς λέγει τὰ ἕργα ποιῶ μαρτυρεῖ τῷ Χριστῷ.

Lesson 11: Adjectives of the Vowel Declensions

Ίωάννης ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ· εἰρήνη ταῖς ἐκκλησίαις ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός. ἔστιν τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὁ. ὁ καιρὸς ἐγγύς.

ὁ Ἰησοῦς κρατεῖ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας ἐν δεξιᾷ. γράφει τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἐφέσῳ· ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἕσχατος παρακαλεῖ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἐφέσῳ μετανοεῖν καὶ ποιεῖν τὰ πρῶτα ἔργα ὅτι οὐκέτι ἔχει τὴν ἀγάπην τὴν πρώτην.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ γράφει τὰ ἔργα τὰ ἕσχατα πλείονα τῶν πρώτων¹.

καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας λέγει ὁ Ἅγιος ὁ Ἀληθινὸς ἔχεις μικρὰν δύναμιν.

Lesson 12: Regular Verbs in -μι

ὅ διάβολος ἐκβάλλει τὸν χριστὸν εἰς τὴν ἔρημον. δίδωσι χριστῷ λίθους καὶ ἐρωτᾷ Ἰησοῦν ποιεῖν ἄρτον. οὐ δίδωσι τῷ διαβόλῳ ἄρτον. τίθησι Ἰησοῦν ἐπὶ τὸν ιερὸν καὶ ἐρωτᾷ Ἰησοῦν βάλλεσθαι κάτω. ὁ Ἰησοῦς οὐ βάλλει σεαυτὸν κάτω. τότε αὐτὸν τίθησι ἐπὶ ὅρος καὶ δείκνυσιν Ἰησοῦν τᾶς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ ἐπαγγέλλει διδόναι τὰς βασιλείας τῷ χριστῷ. ἀλλὰ Ἰησοῦς οὐ προσκυνεῖ τῷ διαβόλῳ. τότε ἀφίησιν ὁ διάβολος καὶ ἄγγελοι διακονοῦσι Χριστῷ.

Lesson 13: Conjugation of εἰμί. The Personal Pronoun

ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ βλέπουσι τὸν χριστόν. ἀκολουθοῦσι αὐτῷ. ὁ δέ λέγει αὐτοῖς, τί ζητεῖτε; οἱ δὲ λέγουσι αὐτῷ ῥαββὶ ποῦ μένεις; Ανδρέας εὐρίσκει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἄγει αὐτὸν τῷ Ἰησοῦ. ὁ Ἰησοῦν λέγει, σὺ εἶ Σύμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου. ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκει Φίλιππον. ὁ Φίλιππος καὶ ακολουθεῖ αὐτῷ. εὐρίσκει ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ. Ναθαναὴλ λέγει αὐτῷ ἐκ Ναζαρὲτ δύναται τι ἀγαθόν εἶναι; ὁ Ἰησοῦς λέγει, εἶ ἀληθῶς Ισραηλείτης· οὐκ ἔχεις δόλον. Ναθαναὴλ λέγει αὐτῷ, πόθεν με γινώσκεις; ῥαββὶ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.

Lesson 14: Imperfect Indicative Active

καὶ Ἰησοῦς περιεπάτει πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ ὁ ὄχλος ἐξέβαινε πρὸς Ἰησοῦν καὶ εδίδασκε τὸν λαόν. Καὶ παρῆγε καὶ ἔβλεπε Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου ἐπὶ τὸ τελώνιον· λέγει δὲ αὐτῷ. καὶ ἡκολούθει αὐτῷ. αὐτὸς κατήσθιε ἐν τῇ οἰκίᾳ· οἱ δὲ τελώναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ συνήσθιον τῷ Ἰησοῦ· αὐτοὶ γὰρ ἡκολούθουν αὐτῷ. καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔβλεπον ὅτι Ἰησοῦς ἐσθίει μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν καὶ ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει. ὁ δὲ λέγει οὐ χρείαν οἱ ισχυροί ἔχουσι ἰατροῦ.

Lesson 15: Imperfect Indicative Middle-Passive

ό λόγος ἐλέγετο ύπὸ Παύλου καὶ Βαρνάβᾳ ἐν Ἀντιόχειᾳ τῇ Πισιδίᾳ. ὁ λαὸς παρεκάλουν αὐτοὺς λαλεῖν τὰ αὐτά ἐν τῷ μεταξὺ σαββάτῳ. οἱ λόγοι ἐλαλοῦντο ύπὸ Παύλου ἀλλὰ οἱ Ἰουδαῖοι ἀντέλεγον αὐτοὺς. ὁ ὄχλος ἔχαιρον καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἐδοξάζετο καὶ διεφέρετο δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ τε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς. ἐν Ἰκονίῳ καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἐκηρύσσετο ὥστε τὸν ὄχλον πιστεύειν. κατέβαινον εἰς κώμας Λύστραν καὶ Δέρβην. πολλοὶ ἐμαθετεύοντο ύπὸ τῶν ἀποστόλων. ύπέστρεφον εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν καὶ παρεκάλουν αὐτοὺς μένειν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. οἱ μαθηταὶ παρετίθεντο τῷ κυρίῳ.

Lesson 16: The Demonstrative. Reflexive Pronoun

ὁ Ἰησοῦς ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ. οἱ Ἰουδαῖοι ἐθαύμαζον περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή. ἐγὼ λαλῶ οὐκ ἀπὸ ἐμαυτοῦ. ὁ ὄχλος ἥρωτα οὗτός ἔστιν ὁ χριστός; ἐκ τοῦ ὄχλου πολλοὶ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. οὖν Ἰησοῦς τάδε λέγει ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. οἱ Ἰουδαῖοι λέγουσι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει βαίνειν; ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἥκουν τῶν λόγων τούτων καὶ ἔλεγον οὗτός ἔστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. ἄλλοι ἔλεγον οὗτός ἔστιν ὁ χριστός. οἱ δὲ ἔλεγον ὁ χριστός ἔστιν ἐκ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἡ Δαυείδ. οὗτος ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔστιν. ἐκεῖνοι λέγουσι διὰ τί (why) οὐκ ἄγετε αὐτόν;

Lesson 17: Deponent (Defective) Verbs

ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς Συχάρο. ἐκαθέζετο ἐπὶ τῇ πηγῇ. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπήρχοντο ἀγοράζειν τροφὰς. γυνή προσέρχεται τὴν πηγήν. ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτῇ καὶ διδάσκει αὐτήν περὶ τῆς δωρεᾶς τοῦ θεοῦ. ἥρωτα αὐτὸν πῶς δύναται ἀντλεῖν. ἡ γυνὴ καὶ ἥρωτα αὐτὸν περὶ τοῦ τόπου προσκυνεῖν. ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίνετο ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἔστιν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ· ἀλλ' ὅτι δεῖ προσκυνεῖν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθεῖᾳ. ἡ γυνὴ λέγει ὅτι Μεσσίας ἔρχεται. ὁ δὲ λέγει ἐγώ εἰμι. ἡ γυνὴ ἀπέρχεται καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις ἐξέρχεσθαι. ἥρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἐδέχοντο αὐτόν. καὶ πολλοὶ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

Lesson 18: The Future Tense

ὁ Ἰησοῦς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ Ὁρους τῶν ἐλαιῶν. οἱ δὲ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ ποτὲ ἔσται ταῦτα; ὁ δὲ ἀποκρίνεται αὐτοῖς· πολλοὶ λέγουσιν ἐγώ εἰμι ὁ χριστὸς καὶ πλανήσουσι. μελήσετε ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων. δεῖ γὰρ ταῦτα γίνεσθαι. ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. πολλοὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. δεῖ κηρύσσεσθαι τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον.

Lesson 19: The Future Indicative (Continued)

ὅς Ἰησοῦς ἔστιν ἡ θύρα τῶν προβάτων. ὁ κλέπτης οὐ ἀναβήσεται διὰ τῆς θύρας. τὰ πρόβατα ἀκούσεται τῆς φωνῆς Ἰησοῦ. οὐκ ἀκούσεται τῆς φωνῆς τοῦ ἀλλοτρίου. ἀκολουθήσει αὐτῷ· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσι ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ. ὁ Ἰησοῦς σώσει τὰ πρώτατα καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὑρήσει. ὁ καλὸς ποιμὴν θήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων. γνώσονται αὐτόν· αὐτὸς ἄξει ἄλλα πρόβατα. αὐτὸς ἄξει αὐτοὺς καὶ ἐκεῖνα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσουσι καὶ γενήσεται μία ποίμνη. διὰ τοῦτο ὁ θεὸς ἀγαπήσει αὐτὸν ὅτι θήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ πάλιν λήμψεται. (Compare John 10: 7 – 16)

Lesson 20: The Aorist Tense

σύ εἰ ἄξιος ἀνοίξαι τὸ βιβλίον ὅτι ἡγόρασας τῷ θεῷ ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ ἐποίησας αυτοὺς τῷ θεῷ βασιλείαν. ὁ κύριος ἤρξατο, ἀνοίξαι τὸ βιβλίον καὶ ἥκουσα μεγάλης φωνῆς. οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι ἡτοίμασαν σαλπῖσαι. ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισεν. οἱ ἄνθρωποι οὐ πετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων οὕτε προσεκύνησαν τῷ ἀρνίῳ. ὁ ἄλλος ἄγγελος ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ καὶ ὅτε ἔκραξε ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. ὅτε αἱ ἐπτὰ βρονταὶ ἐλάλησαν ὁ Ἰωάννης ἥμελλε γράφειν. φωνῇ δὲ ἔλεγεν αὐτῷ μὴ γράφειν. ὁ ἄγγελος λέγει ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται ὡς εὐηγγέλισε τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας.

Lesson 21: The Second Aorist Tense

ὁ κύριος ἔξῆλθε καὶ εἶδε πολὺν ὄχλον. ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ λέγοντες ὅτι ἐρημός ἔστιν ὁ τόπος. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν. παιδάριον ἔσχε πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια. ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις καὶ ἔφαγον. ὁ ἀριθμὸς ἦν πεντά πισχίλιοι. οἱ οὖν ἄνθρωποι εἶδον τὸν σημεῖον καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ προφήτης ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον.

Lesson 22: The Second Aorist Tense (Continued)

οἱ πρεσβύτεροι ἔλαβον συμβούλιον κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὃστε θανατῶσαι αὐτόν. ἥραν αὐτὸν καὶ ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν ἀντὸν Πιλάτῳ κρῖναι. Ἰοῦδας εἶδε καὶ παρέδωκε τὰ ἀργύρια. οἱ δὲ ἔλαβον τὰ ἀργύρια καὶ εἶπαν τί πρὸς ἡμᾶς; ἔλαβον συμβούλιον καὶ ἀγόρασαν ἀγρόν. ὁ Πιλάτος ἔγνω ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. ἡ γυνὴ αυτοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε πολλὰ αὐτὴν παθεῖν διὰ αὐτόν. οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους αἰτήσασθαι τὸν Βαραβᾶν. ὁ Πιλάτος εἶπε τί οὖν ποίησω Ἰησοῦν; τί κακὸν ἐποίησεν; οἱ ἔκραζον σταυρῶσαι αὐτὸν. τότε παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπέκτειναν αὐτόν

Lesson 23: Perfect Indicative Active

ὅ θεὸς δέδωκε ἔξουσίαν τῷ υἱῷ. ὁ θεὸς ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον. ὁ υἱὸς δεδόξακεν αὐτὸν καὶ τετέλειωκε τὸ ἔργον αὐτοῦ. ὁ υἱὸς πεφανέρωκε τὸν λόγον τοῖς μαθηταῖς. ὁ θεὸς δέδωκε τοὺς μαθητὰς αὐτῷ. ὁ υἱὸς λέγει ὅτι σοὶ ἥσαν καμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν. νῦν ἔγνωσαν ὅτι ὅσα δέδωκας μοὶ παρὰ σου εἰσιν. οἱ μαθηταὶ ἔλαβον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ πεπίστευκαν ὅτι ὁ θεὸς ἀπέσταλκε τὸν υἱόν. πεπλήρωκε τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐν ἑαυτοῖς. ὁ Ἰησοῦς θέλει τοὺς μαθητὰς εἶναι μετ' αὐτοῦ καὶ θεωρεῖν τὴν δόξαν αὐτοῦ. λέγει ὅτι ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ αὗτοί ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

Lesson 24: Perfect Indicative Active (Continued)

ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν εἴληφα. ὁ πατήρ δέδωκέ μοι τὰ ἔργα τελειῶσαι αὐτά, αυτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ εμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκε. ὁ πατήρ ἔπειψέ με καὶ ἐκεῖνος μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὕτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὕτε εἶδος αὐτοῦ ἔωράκατε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ εἴληφα ἀλλ' ἔγνωκα ύμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς· ἐγὼ ἐλήλυθα καὶ οὐ λαμβάνετέ με. ἄλλον λήμψεσθε. εἰλήφατε δόξαν παρὰ ἀλλήλων καὶ οὐ ζητεῖτε δόξαν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ.

Lesson 25: The Pluperfect Tense

ἀνεχώρησεν πάλιν αὐτὸς μόνος. ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ θάλασσαν. καὶ ἥρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. καὶ σκοτία ἥδη ἐγεγόνει καὶ οὕπω ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται....εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.... πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μαρθὰ καὶ Μαρία....Μαρθὰ λέγει αὐτῷ ναὶ, κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ....οὕπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμηα....δ αὐτοῦ εἶπε Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; .... Ἰησοῦς ἥδει ὅτι ὁ θεὸς παντότε αὐτοῦ ἀκούει ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον εἶπεν ὅστε αὐτοὺς πιστεῦσαι ὅτι θεὸς ἀπέσταλκε αὐτόν.

Lesson 26: The Perfect Indicative Middle and Passive

οἱ νεκροὶ κεκοίμηται ἐν χριστῷ. ὁ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀλλ' οὕπω οἱ νεκροὶ ἐγήγερνται. πεπείσμεθα δὲ ὅτι μέλλονται ἐγείρεσθαι ἐν τῇ ἐσχάτῃ. ᾧ γὰρ ἔξουσία παραδέδοται αὐτοῖς γενέσθαι υἱὸν τοῦ θεοῦ, καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι μεμαρτύρηνται ὑπὸ τῆς ἀληθείας. ἔπαθον καὶ πέπαυνται ἀμαρτίας. ὁ χριστὸς πεφανέρωται ἀραι ἀμαρτίαν καὶ οἱ ἄγιοι αὐτοῦ δεδικαίωνται καὶ μεταβεβήκασι ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ὅτι ἡγάπηνται ὑπὸ τοῦ κυρίου. ὅτε ἐλήλυθε ὅμοιοι ἔσονται αὐτῷ ὅτι ὅψονται αὐτὸν καθὼς ἔστιν.

Lesson 27: The Aorist Passive

μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον·
    ὅ ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ
        ἔδικαιώθη ἐν πνεύματι
        ῶφθη ἀγγέλοις
        ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν
            ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ
                ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ

παρέδωκα ύμιν ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ὕφθη Κηφᾶς εἰτα τοῖς δώδεκα· ἔπειτα ὕφθη επάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ· ἔπειτα ὕφθη Ἰακώβῳ, εἰτα τοῖς ἀποστόλοις· ἔσχατον δὲ ὕφθη κάμοι.

Lesson 28: The Future Passive

πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται καὶ ἐροῦσι ἐγώ εἰμι ὁ χριστός. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοί. πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλύς. οὗτος σωθήσεται ὃς ἔχει ὑπομονὴν εἰς τὸ τέλος. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον καὶ ἥξει τὸ τέλος. διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ημέραι ἐκεῖναι, εὐθέως δὲ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ οἱ οὐρανοὶ σαλευθήσονται καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ νίου τοῦ ανθρώπου ἐν οὐρανῷ. καὶ αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ὅψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τότε κόψονται.

Lesson 29: The Principal Parts

εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται. ἀπρεκρίθη Ἰησοῦς· ὁ πητήρ μου δοξάζει με· οὐκ εγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Αβραὰμ ἡγαλλισάσατο ἰδεῖν τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἔχάρη. εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοτα ἔτη οὕπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας; εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους βαλεῖν ἐπ’ αὐτόν· Ἰησοῦς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. (After John 8:52 – 59)

Lesson 30: The Third Declension

Ἰωάννης ἤλθεν εἰς μαρτυρίαν, μαρτυρεῖν περὶ τοῦ φωτός. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς. Ἰησοῦς ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. ἤθέλησεν ἀγαλλιασθῆναι ἐν τῷ φωτὶ αυτοῦ. ἡμεῖς νίοι φωτός ἐσμεν καὶ νίοι ἡμέρας. δεῖ ἐνδύεσθαι τὰ ὅπλα τοῦ φωτός, ὅτι φαίνομεν ὡς φώτα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιάς.

τοῦτο γὰρ ύμῖν συμφέρει οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρουσι. νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ᾧ ἐπιθυμίᾳ τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτέλεσαι ἐκ τοῦ ἔχειν.

εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τοῦ στηρίξαι ύμᾶς καὶ παρακαλέσαι ύμᾶς περὶ τῆς πίστεως, διὰ τοῦτο ἐπεμψά τοῦ γνῶναι τὴν πίστιν ύμῶν.

Lesson 31: Liquid Nouns of the Third Declension

ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐγεννήθη ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας μάγοι παρεγένοντο Ἱεροσόλυμα. ἡρώτων ποῦ τὸν χριστὸν τεχθῆναι. λέγουσι, εἴδομεν αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ. οἱ δὲ εἶπον, ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. οὕτως γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου, καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν, Ἰούδα. Ἡρῳδης ἡκρύβωσε, τὸν χρόνον τοῦ ἀστέρος. ὁ ἀστὴρ προήγεν αὐτούς. ὅτε εἶδον τὸν ἀστέα ἔχάρησαν.

ποιμένες ἥσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ. ἄγγελος κυρίου ἐπέστη τοῖς ποιμέσι. ὁ ἄγγελος εὐαγγελίζεται περὶ τοῦ σωτήρος. οἱ ποιμένες ἥλθον ἵδειν τὸ παιδίον τοῦτο. Μαριὰμ καὶ Ἰωσὴφ ἐθαύμασσαν περὶ τοὺς λόγους τῶν ποιμένων...

ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευλθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοός, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν. ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου. ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἀνθροπος ἀμαρτίας ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεὸν καθίσαι. καὶ τὸ κατέγον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.

Lesson 32: The Relative Pronoun

πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ εάσει ὑμᾶς περιπασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε ...
ώς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι, τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν,
οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; τὸν ἄρτον δὲν κλῶμεν, οὐχ κοινωνία
τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν;

ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν
ταύτην, οἱ οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν. οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς
ἄλλο βάρος πλὴν κρατεῖν δὲ ἔχετε.

Lesson 33: Mute Stems of The Third Declension

οὗτος ἥλθεν δι' ὕδατος καὶ αἵματος· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ
ἐν αἵματι. καὶ τὸ πνεῦμα μαρτυρεῖ ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ αλήθεια. τρεῖς εἰσιν οἱ
μαρτυροῦντες¹ ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἔν
εἰσιν.

ὑμεῖς ἐστε νεκροὶ τοῖς παραπτώμασι καὶ ἀμαρτίαις ὑμῶν, ἐν αἷς ποτὲ
περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰώνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ
ἀέρος... ἐποιεῖτε τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν... δὲ θεός
συνεζωποίησε ἡμᾶς τῷ χριστῷ (χάριτι σέσωκεν ἡμᾶς)... εἰς τὸ ἐνδεῖξαι ἐν τοῖς αἰώσιν
τοῖς ἐπερχομένοις² τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς
ἐν Χριστῷ Ἰησού.

Lesson 34: Third Declension Stems in -οντ-   The Active Participle

ὅς οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. ὁ Ἰησοῦς ἥτησεν ὕδωρ. ἡ δὲ εἶπεν Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὃν παρ' ἐμού πεῖν αἴτεις οὕσης γυναικός Σαμαρίτιδος; ὁ Ἰησοῦς ἐπήγγειλε τῇ γυναικὶ ὕδωρ ζῶν. ἡ δὲ λέγει αὐτῷ πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ; ἡ γυνὴ λέγει αὐτῷ οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. μετὰ ταῦτα πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός μαρτυρούσης ὅτι εἶπεν μοὶ ἂν ἐποίησα. ὅτι σῦν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι ἑωρακότες ἢ ἐποίησε ἐν Ἱεροσολλύμοις.

Lesson 35: Sibilent Stems (-ες) of the Third Declension

ὅς Ἰησοῦς ἥγόρασε τῷ θεῷ ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους καὶ ἐποίησε αὐτοὺς τῷ θεῷ βασιλείαν καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἐν ἔκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἥθελησε. νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. ὑμεῖς δέ ἔστε σῶμα χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους.

ἀπεχόμεθα οὖν τῶν ἔργων τοῦ σκότους· οὐκ γάρ ἐσμεν τοῦ νυκτὸς οὐδὲ σκότους. οὗτος λόγος ἀληθῆς καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος. τὸ ψεῦδός ἔστιν ἐκ τοῦ διαβόλου.

Lesson 36: The Middle and Passive Participle

ὅς δὲ Ἰωάννης ἀκούσας τὰ ἔργα τοῦ χριστοῦ καὶ προσκαλεσάμενος δύο τῶν μαθητῶν ἔπειψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων σὺ εἰς ὁ ἔρχόμενος, ἵνα ἄλλον προσδοκῶμεν; παραγενόμενοι δέ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων σὺ εἰς ὁ ἔρχόμενος;

καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἤλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν· κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελαν ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἦνοιξε ἔθνεσι θύραν...

Lesson 37: The Genitive Absolute. Supplementary Participle

ἐγένετο δὲ τῇ ἔξης ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὁ χλος. καὶ ἴδού ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόήσεν λέγων. διδάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου ὅτι μονογενῆς μοί ἔστιν. καὶ ἴδού πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν. καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἐκβαλεῖν αὐτὸν καὶ οὐκ ἤδυνήθησαν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν ὡς γενεὰ ἀπιστος καὶ διαεστραμμένη, ἔως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; καὶ ἐνέτειλε αὐτὸν προσαγαγεῖν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ διαμόνιον. ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα. καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἔξεπλήσσοντο δε πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

Lesson 38: The Aorist Passive Participle   Syncopated Stems of the Third Declension

οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν ἀλλὰ μὰχαιραν. ἥλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ οἱ ἔχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου⁵ οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ὁ φιλῶν πατέρα ἦ ματέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μοῦ ἔξιος· καὶ ὁ φιλῶν νίὸν ἦ θυγατέρα ὑπὲρ εμὲ οὐκ ἔστιν μοῦ ἄξιος.

Lesson 39: The Subjunctive Mood

πλῆθος πολλὺ ἀκούντες ὅσα ἐποιεῖ ἥλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πολοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψτωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας...καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντες ὅτι Σὺ εἶ ὁ νίὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιῶσιν. καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὅρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὧσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν.

(Adapted from Mark 3: 8b – 13)

Lesson 40: The First Aorist Subjunctive. Vowel Stems of the Third Declension

ὅς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει (ἀπόλλυμι) αὐτήν. ὅς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου σῶσει αὐτήν. τί γὰρ ὡφελεῖ ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι (ζημιώω) τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ, καὶ ὁ νίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔρχηται ἐν τῇ δοξῇ ... εἰσίν τινες ὡδε τῶν ἐστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἔως ὃν ἰδωσιν (εἶδον) τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. (Modeled after Mark 8:35 – 9:1)

Lesson 41: Second Aorist Subjunctive: Independent Subjunctive

οὗτος εἴρηκεν οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω.

Ίησοῦς ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἴδιου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλας ἔπαθε. τοίνην ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν, ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες . . . δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως (αἴνεσις, εος, ἦ) διὰ παντὸς τῷ θεῷ.

μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἦ τοὺς προφήτας. οὐκ ἥλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρώσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ἔως ἀν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἵωτα ἐν (one) ἦ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἔως ἂν πάντα γένηται. ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες τί φάγωμεν; ἢ τί πίωμεν; ἢ τί περιβαλώμεθα;

Lesson 42: Conditional Sentences: Logical and Unreal

εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. --- εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἄν τὸ ἴδιον ἐφίλει. --- εἰ ἀρνήσομεθα αὐτὸν, κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς. --- εἰ μὴ οὗτος κακὸν ἐποίει, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. --- εἰ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ἐκ νόμου ἄν ἦν ἡ δικαιοσύνα. εἰ νόμον τελεῖτε βασιλικόν, καλῶς ποιεῖτε. --- εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἄν περὶ ἀλλής ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. --- εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, δεῖ αὐτὸν ἀρνησασθαι ἔαυτὸν καὶ ἀκολυθεῖν μοι.

Lesson 43: Conditional Sentences: Anticipatory. Indefinite and Interrogative Pronouns

τί τὸ ὅφελος ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ἐὰν ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, εἴπῃ δὲ τις ἐξ ὑμῶν αὐτοὺς ὑπάγειν ἐν εἰρήνᾳ, θερμαίνεσθαι (θερμαίνω) καὶ χορτάζεσθαι, μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τι τὸ ὅφελος; οὕτος καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἔστιν καθ' ἔαυτήν.

ἢλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; ἀπρεκρίθησαν οἱ Φαρισαῖοι. μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μὴ τις τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν; (John 7: 45-48—adapted.)

Lesson 44: Imperative Mood

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ώς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς·
τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον;
καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ώς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ὥνσαι ἡμᾶς ἀπὸ πονηροῦ.   Matthew 6:13

ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε·
τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν χριστῷ εἰς ὑμᾶς.
τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε
προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε
πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε.
ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.   I Thessalonians 5: 18 – 22.

Lesson 45: Numerals

εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίω. ὁ ἔχων τὸν ἀριθμὸν δύναται ἀγοράσαι ἥ πωλήσαι. ἀριθμὸς τοῦ θηρίου ἀριθμὸς ἀνθρώπου ἐστί, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἔξακόσιοι ἔξηκοντα ἔξ... καὶ εἷς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιλάλιας ἥλθεν. εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον ἔχον κεφαλάς ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα. ὅδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν· αἱ ἐπτὰ κεφαλαί, ὅρη εἰσὶν ἐπτά, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἐπτὰ εἰσίν· οἱ πέντε ἐπεσαν καὶ ὁ εἷς ἐστιν, ὁ ἄλλος οὕπω ἥλθε. καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὁ ἥν, καὶ οὐκ ἐστι, καὶ αὐτὸς ὅγδοος ἐστι, καὶ ἐκ ἐπτὰ ἐστι, καὶ εἰς απώλειαν ὑπάγει....καὶ ἐπεσαν οἱ περσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ.

Lesson 46: Comparison of Adjectives

ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρώμενον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἐλλησιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν, ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἴσχυρότερος θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἴσχυρότερος τῶν ἀνθρώπων. Βλέπετε γάρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἔξελέξατο ὁ θεός ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς. καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἔξελέξατο ὁ θεός ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἴσχυρά. (I Cor. 1: 23 – 27)

Lesson 47: Irregular Comparison of Adjectives

τούτων δὲ πορευομένων ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὅχλοις περὶ Ἰωάννου ... ἀλλὰ τί ἔξηλθατε ἰδεῖν; προφήτην ἰδεῖν; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου ... αμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν.

ὅθεν ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι (μέτοχος), κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμοιογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς Μωϋσῆς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ. πλείονος γάρ οὗτος δόξης παρὰ Μωϋσῆς ἤξιωται κατ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κτασκευάσας αὐτόν.

Lesson 48: The Optative Mood

αὐτὸς δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ φυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμπέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὅς καὶ ποιήσει.

τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ καὶ τινες ἔλεγον τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; ... τὸν κόσμον...ἐποίησέ τε ἔξ ἐνὸς πάντας ἔθνος ἀνρώπων...ξητεῖν τὸν θεόν εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειεν αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καὶ γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα.

Lesson 49: The Periphrastic Tenses

δώσω σοι τὰς κλειδὰς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὁ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς
ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τότε
ἐπετίμησεν τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἔστιν ὁ Χριστός. Mt. 16:19.

αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν. ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν
ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοσδιδάσκαλοι οἱ
ἥσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίς καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ
δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἴασθαι αὐτούς. καὶ ἴδού, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης
ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖνα ἀντὸν
ἐνώπιον αὐτοῦ. Luke 5:16-18

Lesson 50: Adverbs and Their Comparisons

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξίν, μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς. οἶδα γὰρ ὅτι
’Ιησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· οὐκ ἔστιν ὥδε, ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε
ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι
ἡγέρθα ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἴδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔκει αὐτὸν ὅψεσθε
(<όράω). ίδού εἶπον ὑμῖν. καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ
χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον (<τρέχω) ἀπαγγείλαι ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. (After Matthew 28:
5 – 8)

Note from Internet Publisher: Donald L. Potter

February 3, 2015

These Reading Exercises are taken from *A Grammar of New Testament Greek for Beginners* by Dr. J. W. Roberts, the Greek professor at Abilene Christian College from 1946 to 1973. He published his grammar in 1958. The purpose of this Reader is to help students develop rapid oral sight-reading ability with Koiné Greek.

Recordings of the grammar lessons are available on my website, but the Reading Exercises are also recorded separately so the students can practice concentrated listening.

Notice that the notes to the readings, which are found in the grammar lessons, are not included here. It is assumed that the students will have already studied the lessons before starting listening and reading practice with these exercises.

This is an audio-lingual approach to sight-reading fluency with New Testament Greek. It is very important to **listen** to the Reading Exercises **over and over** until the brain has absorbed the sounds, vocabulary, and grammar. Mastery of each Reading Exercise will lead to the enjoyment that comes from being able to read God's Word in the Greek at sight.

While the power of modern digital aids is not to be denied or slighted, the plain truth is that dependence on them is no substitute for a thorough knowledge of grammar and vocabulary. In fact overdependence on digital aids can be a serious hindrance to acquiring the ability to sight-read.

'H χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ
ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος
μετὰ πάντων ὑμῶν· Ἀμήν.

Mr. Potter last edited this document on February 2, 2015.

